

De Standaard

INTERNETOFRUM

Eindigt elke onlinediscussie echt bij Hitler?

‘Naargelang een conversatie op het internet langer duurt, stijgt de waarschijnlijkheid dat iemand een vergelijking maakt met de nazi’s of Hitler.’ Die wetmatigheid staat al meer dan dertig jaar bekend als de wet van Godwin. Maar klopt het ook?

Dominique Deckmyn

Woensdag 26 januari 2022 om 3.25 uur

Dit artikel werd gereproduceerd met toestemming van de uitgever, alle rechten voorbehouden. Elk hergebruik dient het voorwerp uit te maken van een specifieke toestemming van de beheersvennootschap License2Publish: info@license2publish.be.

Mike Godwin is een Amerikaanse schrijver en advocaat. Al in 1990 constateerde hij hoe vaak deelnemers aan onlinediscussies naar Hitler grijpen. Het internet was nog pril, het world wide web zou pas een jaar later geboren worden en de latere uitvinder van Facebook, Mark Zuckerberg, ging naar het eerste studiejaar. Godwin deed zijn observatie op Usenet, de heel verre en erg rauwe voorvader van de sociale netwerken.

Godwin formuleerde ‘zijn’ satirische wet bewust alsof het wiskunde betrof: de waarschijnlijkheid dat een conversatie uitdraait op vergelijkingen met Hitler of de nazi’s benadert gaandeweg 1 (of absolute zekerheid). Maar dat betekent ook dat de wet getoetst kan worden. Drie onderzoekers van drie universiteiten (Harvard en Babson College in de VS en de universiteit van Kozminski in Polen) besloten dat te doen.

The_donald

Ze zagen het meteen groots: ze analyseerden 200 miljoen berichten op het onlineforum Reddit. Dat lijkt waarschijnlijk nog het best op het vroegere, grotendeels ongereguleerde Usenet. De gebruikte discussies dateren van 2018, midden in het president-

schap van ene Donald Trump dus. Ze kozen de twaalf drukste subreddits (of forums), waaronder r/the_donald, het beruchte (en in juni 2020 opgedoekte) forum van Trumps meest fanatieke achterban, naast onder meer r/politics en r/worldnews.

De tegenpartij vergelijken met Hitler doe je meestal nog voor je veertig reacties verbent in een discussie

- Twitter bant Donald Trump permanent (https://www.standaard.be/cnt/dmf20210109_92199042)

En de resultaten? Teleurstellend, voor fans van Godwin. De kans dat Hitler en de nazi's ter sprake komen, stijgt inderdaad naargelang de conversatie 'dieper' wordt (die diepte verwijst naar mensen die reageren op een eerdere reactie, en iemand die daar dan weer op reageert). Maar vanaf zo'n twintig reacties 'diep' begint die trend al wat af te toppen. Iets meer dan één op de tien conversaties is dan de Hitler-toer opgegaan. Als conversaties nog langer doorgaan, neemt de kans op Hitler-namedropping net weer af. Dat fenomeen doet zich al voor vanaf een discussie die ongeveer veertig reacties 'diep' is.

Volgens de onderzoekers gaat het hier om een breder effect: na verloop van tijd gebruiken alle deelnemers aan een onlinediscussie ongeveer dezelfde woorden en worden er nog weinig nieuwe woorden geïntroduceerd. De discussie heeft zich toegespitst op een welbepaald onderwerp en daar houden alle (overblijvende) gesprekspartners zich aan.

Geen Einstein

De tegenpartij vergelijken met Hitler gebeurt meestal voor je veertig reacties verbent in een discussie. En helaas voor Godwin: het percentage conversaties dat uitdraait op een nazivergelijking is niet 100 procent, maar piekt op iets meer dan 10 procent (bij conversaties van zo'n twintig à veertig reacties diep).

Dus nee, de wet van Godwin is niet zoals de wet van Einstein – onweerlegbare wetenschap. Ze is zelfs niet zoals de wet van Moore (die stelt dat chips om de twee jaar dubbel zo snel worden): een vaststelling die om een aantal verschillende redenen jarenlang bleef kloppen. Ze is eerder zoals de wet van Murphy – een observatie over het leven, een boutade. En dat hadden de onderzoekers natuurlijk ook wel door alvorens ze aan hun studie begonnen.

Godwin bedoelde zijn wet ook als een waarschuwing: dat je elke conversatie doodslaat door de tegenpartij een fascist te noemen of door de Holocaust erbij te halen. En die waarschuwing nemen heel wat internetgebruikers ter harte. Maar ook die observatie blijkt – als je de cijfers erbij haalt – niet echt te kloppen, concluderen de drie onderzoekers. Als iemand er op Reddit de nazi's bij haalt, leidt dat vaak tot een regen van verdere reacties en dus tot een langere discussie (of de conversatie vanaf dat punt nog zinvol is, is niet mee onderzocht).

In de voorbije dertig jaar is er natuurlijk een heel instrumentarium opgebouwd om te verhinderen dat onlinegesprekken al te erg ontaarden – Reddit heeft vrijwillige moderatoren en geautomatiseerde technologie die ongetwijfeld helpen om Hitler uit het gesprek te houden. Dat speelt zeker een rol in de cijfers. De onderzoekers merken nog een andere factor op die mogelijk tegen de wet van Godwin werkt: onlinediscussies zijn tegenwoordig heel wat korter dan vroeger. Zeker op Facebook en Twitter is dat het geval. Alvorens de boel helemaal kan ontaarden, zijn we alweer elders over iets anders aan het redetwisten. Dat verlaagt de kansen van de Führer om een rol te spelen in het gesprek.

LEES OOK

26/01/2022

[**+ Hitler is zonde van de tijd**](#)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220125_98049196)

Verschenen op woensdag 26 januari 2022

LEES MEER

20/12/2022 | MACABERE RARITEITEN

Stukken van mensen: de onethische handel in schedels en skeletten

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221219_97959758)

17/12/2022 | THRILLER

Prooien voor het trollenleger

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221215_97657367)

13/12/2022 | COLUMN

Het internet is als een potje borrelnootjes: je kunt er niet van afblijven

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221212_97985286)

 (<https://www.facebook.com/destandaard/>) (<https://twitter.com/destandaard>)

 (<https://www.instagram.com/destandaard/>)

 (<https://plus.google.com/100434101403749001798>)

Krijg een bericht bij belangrijk nieuws met onze app DS Nieuws

Download de app >

RADAR / zoekt elke week
de beste cultuurtips
(<https://www.standaard.be/radar>).

